

**UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS DOMBOG**

D O M

Afsagt den 9. maj 2018 af Østre Landsrets 14. afdeling
(landsdommerne Benedikte Holberg, Peter Mørk Thomsen og Søren Schou Frandsen
(kst.)).

14. afd. nr. B-2385-17:

Y A/S
(advokat Christian Ljørring)
mod
X A/S
(advokat Kim Breide Ulrich)

Dom afsagt den 23. oktober 2017 af Retten i Glostrup (BS 10N-1642/2016) er anket af Y
A/S med påstand som for byretten om frifindelse.

Indstævnte, X A/S, har påstået stadfæstelse.

Supplerende sagsfremstilling

Der er for landsretten fremlagt tilbudsliste vedrørende entreprisen ... fra oktober 2014 samt
skitse ledningsplan

Forklaringer

Der er i landsretten afgivet supplerende forklaring af A.

A har forklaret bl.a., at han ikke længere er ansat hos Y A/S. Hans arbejdsopgaver i forbindelse med etableringen af trykledning var at planlægge og tilrettelægge arbejdet og føre et overordnet tilsyn. Y A/S modtog alt materiale om, hvordan arbejdet skulle udføres, fra bygherren, herunder tegninger. Det var bygherren, der traf beslutning om, hvorvidt der skulle ske opgravning eller styret underboring. Det var angivet på tegningsmaterialet, hvordan arbejdet skulle udføres under hensyn til de faktiske forhold. Y A/S havde ikke et projekteringsansvar. Det var bygherren, der i tilbudslisten angav, hvordan arbejdet skulle udføres. På skitsen vedlagt tilbudslisten kan det ses, hvor der skulle foretages styret underboring. Der var ikke valgfrihed mellem opgravning eller styret underboring under den vej, hvor skaden skete. Det lå fast, at der dér skulle ske styret underboring. Valget af styret underboring var givetvis foretaget af trafikale og økonomiske hensyn. Efter hans opfattelse var der tale om en sædvanlig løsning det pågældende sted. En styret underboring er forbundet med højere risiko end en opgravning, idet man ikke direkte kan se, hvad man laver. Ved en opgravning ville man formentlig have ramt varselsbånd eller lignende, så man derved ville være blevet advaret om, at der var en ledning. Z ApS skulle udføre alle underboringerne. Y A/S havde hverken maskiner eller mandskab til selv at foretage underboringer, og de har ved sådanne opgaver altid indgået aftaler med underentreprenører. Y A/S var ikke i stand til at give specifikke instruktioner til en underentreprenør om udførelsen af en styret underboring.

Det var Y A/S, der ansøgte om gravetilladelsen. Ved en sådan ansøgning skal det angives, hvorvidt der skal ske opgravning eller underboring. Han formoder, at man ikke ville have fået gravetilladelse til en opgravning af vejen.

I Ledningsejerregistret (LER) får man oplyst, hvem der er ejer af en ledning i et givent område. Der er ikke krav til ledningsejere om i LER at angive, hvor dybt ledningerne ligger. Der oplyses vejledende dybder. Hvis en entreprenør har behov for at kende den præcise dybde, skal ledningsejeren kontaktes. Y A/S havde ikke oplysninger om, hvilken dybde X A/S' kabel lå i. Den dybde, som de til Z ApS oplyste, at kablet skulle ligge i, lå uden for den sikkerhedszone omkring en ledning, der angives i oplysningerne fra LER.

Y A/S konstaterede først efter skadens indtræden, at Z ApS havde boret for dybt. B havde oplyst til Z ApS, at underboringen skulle foretages i 1,5 meters dybde. Han fandt aldrig ud af, hvorfor Z ApS havde boret dybere. Z ApS skulle selv vurdere, hvorvidt underboringen kunne ske i 1,5 meters dybde. De 1,5 meters dybde, som trykledningen skulle ligge i, var den gennemsnitlige dybde for ledningen. Det er sædvanligt, at dybden varierer undervejs som følge af eksempelvis krydsende ledninger. Der var ikke en aftale mellem Y A/S og Z ApS om, at Y A/S skulle hæfte for fejl. Aftalen var, at Y A/S skulle grave start-og slut-hullerne. Ansvar for underboringen derimellem lå hos Z ApS. Y A/S videregav oplysningerne fra LER samt andet tegningsmateriale til Z ApS. Han har ingen idé om, hvad der konkret gik galt den pågældende dag. Z ApS har måske vurderet, at det var nødvendigt at bore i en anden dybde end 1,5 meter. Efter en boring skulle Z ApS udarbejde et boreskema. Forinden påbegyndelsen af en boring skulle de udfylde et skema om, at de havde tjekket ledningsoplysninger. Dette skete også her.

Han så på et tidspunkt, at Z ApS havde ledningsoplysningerne liggende ved deres boremaskiner, men han så det ikke den dag, skaden skete, da han ikke var til stede på byggepladsen. Han havde selv overgivet mappen med ledningsoplysninger til Z ApS på et tidligere tidspunkt. Hvis der var behov for at indhente supplerende oplysninger om ledninger i jorden, var det Z ApS' ansvar at indhente sådanne hos ledningsejeren.

Procedure

Parterne har for landsretten gentaget deres anbringender for byretten og har procederet i overensstemmelse hermed.

Y A/S har afslået sin indsigelse vedrørende rentepåstanden, således at der er enighed om den beløbsmæssige opgørelse.

Landsrettens begrundelse og resultat

Landsretten tiltræder af de grunde, der er anført af byretten, at Y A/S ikke har handlet ansvarspådragende over for X A/S.

Som også anført af byretten, var kravene til Z ApS' agtpågivenhed skærpede i forbindelse med udførelse af styret underboring, både hvad angår planlægningen og selve udførelsen. Det lægges til grund, at trykledningen efter Øs anvisninger

skulle ligge i ca. 1,5 meters dybde. Denne oplysning blev ifølge forklaringen fra A videregivet til Z ApS i forbindelse med planlægningen af arbejdet, men på skadestedet blev der boret i ca. 2,5 meters dybde. A har forklaret, at nøjagtige oplysninger om kablens placering ikke fremgår af LER, men at sådanne oplysninger skal indhentes hos den enkelte ledningsejer i form af borejournaler. Oplysningerne om den præcise placering af X A/S' kabel er ikke angivet i borerapporten udarbejdet af Z ApS. På denne baggrund og i øvrigt af de grunde, der er anført af byretten, tiltrædes det, at Z ApS har handlet ansvarspådragende.

Spørgsmålet er herefter, om Y A/S hæfter for Z ApS' ansvarspådragende adfærd.

Landsretten lægger efter bevisførelsen til grund, at Y A/S indhentede ledningsoplysninger fra LER, og at disse oplysninger sammen med det øvrige materiale modtaget fra bygherren blev videregivet til Z ApS. Ifølge forklaringen fra A var Z ApS en virksomhed med speciale i styret underboring, mens Y A/S hverken mandskabsmæssigt eller udstyrmæssigt besad kompetencer til at forestå en sådan boreopgave. Det må på denne baggrund og efter karakteren af opgaven lægges til grund, at Y A/S ikke havde mulighed for at føre tilsyn med Z ApS udførelse af underboringen. Hertil kommer, at Z ApS udførte underboringen i en dybde, der var væsentligt forskellig fra den, som Ø havde anvist som udgangspunkt for kabellægningen, og som Z ApS var blevet gjort bekendt med.

Herefter, og da det efter bevisførelsen ikke er godtgjort, at der har foreligget andre omstændigheder, der gav Y A/S, der var til stede på byggepladsen, anledning til at opdage, at der blev boret i en dybde, hvor X A/S' kabel lå placeret, er der ikke grundlag for at pålægge Y A/S et hæftelsesansvar for skaden forårsaget af Z ApS, der virkede som selvstændig tredjemand.

Y A/S frifindes derfor for X A/S' krav.

X A/S skal betale sagsomkostninger for begge retter til Y A/S med i alt 55.000 kr., hvoraf 2.760 kr. udgør retsafgift for landsretten, mens den resterende del udgør et passende beløb til dækning af udgiften til advokatbistand ekskl. moms og

udgiften til vidnegodtgørelse. Ved fastsættelsen af beløbet til dækning af udgiften til advokatbistand er der ud over sagens værdi taget hensyn til sagens omfang og varighed.

T h i k e n d e s f o r r e t :

Y A/S frifindes.

I sagsomkostninger for begge retter skal X A/S inden 14 dage betale 55.000 kr. til Y A/S.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.

— — —